PERPADUAN DAN RUKUN NEGARA:
Antara Kefahaman Awal dan Kefahaman Terkini

Profesor Ulung Datuk Dr. Shamsul Amri Baharuddin FASc
Penyandang Kursi UNESCO (Komunikasi & Kesepaduan Sosial) @ UKM
Penasihat Perpaduan, Kementerian Perpaduan Negara Malaysia
Pengarah Pengasas, Institut Kajian Etnik (KITA), Universiti Kebangsaan Malaysia

Pembentangan untuk Webinar

Kemerdekaan anjuran bersama Muzium Negara, UITM dan UKM

12 Ogos 2021

“Penasihat Perpaduan, Kementerian Perpaduan Negara”
Sejarah 50 tahun Penyelidikan mengenai
Perpaduan dan Rukun Negara (1970-2020)

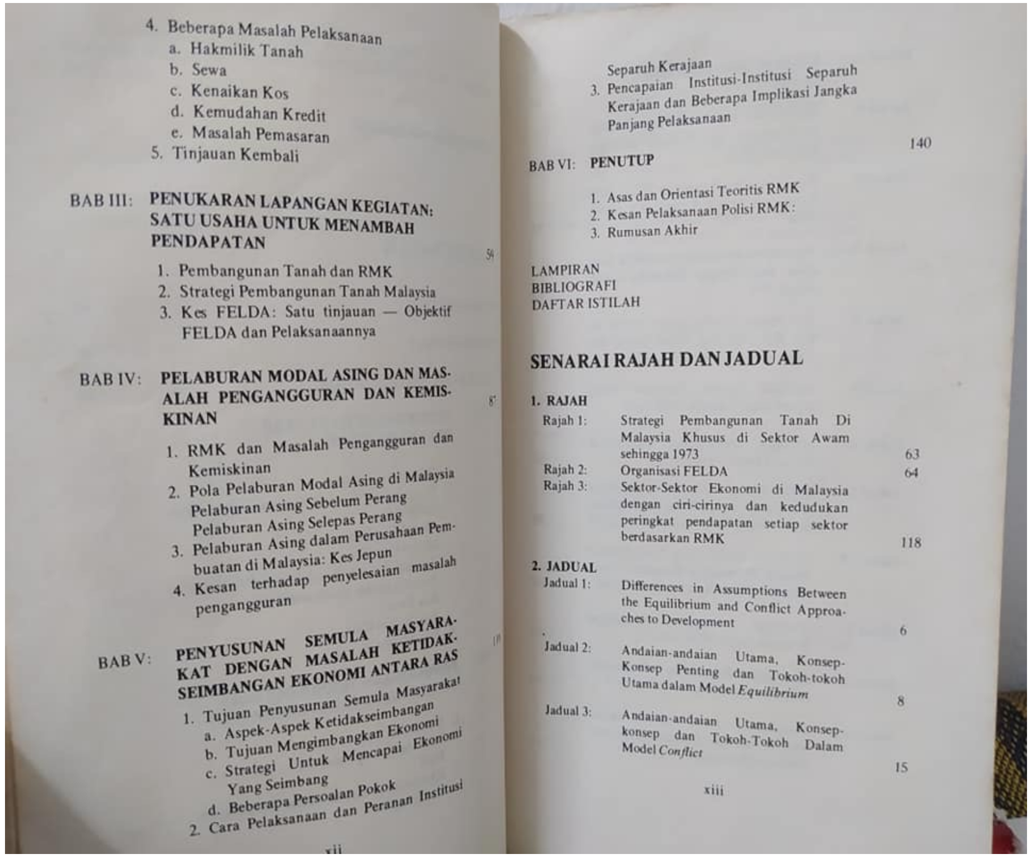

4. Beberapa Masalah Pelaksanaan
   a. Hakmilik Tanah
   b. Sewa
   c. Kenaikan Kos
   d. Kemudahan Kredit
   e. Masalah Pemasaran
5. Tinjauan Kembali

BAB III: **PENUKARAN LAPANGAN KEGIATAN: SATU USAHA UNTUK MENAMBAH PENDAPATAN** 54

1. Pembangunan Tanah dan RMK
2. Strategi Pembangunan Tanah Malaysia
3. Kes FELDA: Satu tinjauan — Objektif FELDA dan Pelaksanaannya

BAB IV: **PELABURAN MODAL ASING DAN MASALAH PENGANGGURAN DAN KEMISKINAN** 8

1. RMK dan Masalah Pengangguran dan Kemiskinan
2. Pola Pelaburan Modal Asing di Malaysia
   Pelaburan Asing Sebelum Perang
   Pelaburan Asing Selepas Perang
3. Pelaburan Asing dalam Perusahaan Pembuatan di Malaysia: Kes Jepun
4. Kesan terhadap penyelesaian masalah pengangguran

BAB V: **PENYUSUNAN SEMULA MASYARAKAT DENGAN MASALAH KETIDAKSEIMBANGAN EKONOMI ANTARA RAS** 11

1. Tujuan Penyusunan Semula Masyarakat
   a. Aspek-Aspek Ketidakseimbangan
   b. Tujuan Mengimbangkan Ekonomi
   c. Strategi Untuk Mencapai Ekonomi Yang Seimbang
   d. Beberapa Persoalan Pokok
2. Cara Pelaksanaan dan Peranan Institusi

xii

Separuh Kerajaan
3. Pencapaian Institusi-Institusi Separuh Kerajaan dan Beberapa Implikasi Jangka Panjang Pelaksanaan

BAB VI: **PENUTUP** 140

1. Asas dan Orientasi Teoritis RMK
2. Kesan Pelaksanaan Polisi RMK:
3. Rumusan Akhir

LAMPIRAN
BIBLIOGRAFI
DAFTAR ISTILAH

SENARAI RAJAH DAN JADUAL

1. RAJAH

Rajah 1: Strategi Pembangunan Tanah Di Malaysia Khusus di Sektor Awam sehingga 1973 63
Rajah 2: Organisasi FELDA 64
Rajah 3: Sektor-Sektor Ekonomi di Malaysia dengan ciri-cirinya dan kedudukan peringkat pendapatan setiap sektor berdasarkan RMK 118

2. JADUAL

Jadual 1: Differences in Assumptions Between the Equilibrium and Conflict Approaches to Development 6
Jadual 2: Andaian-andaian Utama, Konsep-Konsep Penting dan Tokoh-tokoh Utama dalam Model *Equilibrium* 8
Jadual 3: Andaian-andaian Utama, Konsep-konsep dan Tokoh-Tokoh Dalam Model *Conflict* 15

xiii

PERPADUAN
Kefahaman awal

PERPADUAN, idea & tindakan, sangat diidamkan, penyelesaian dan kefahaman mesti ditemukan segera, kefahaman mengenainya mesti dibina segera, idea dan tindakan. Buktinya:

- **14/05/1969** Darurat (bawah Ordinan Darurat 1969)
- **16/05/69** Parlimen digantung, Majlis Gerakan Negara (MAGERAN)
- **01/07/69** Jabatan Perpaduan Negara ditubuhkan
- **17/07/69** Majlis Muhibah (Pusat, Negeri, Daerah, Kawasan), [susulannya terasasnya Kawasan Rukun Tetangga (KRT), 29 Ogos 1975, KRT pertama Kampung Kassipilay]
- **Jun-Ogos1969**, Siri Jamuan Durian, Pasar Muhibah
- **April 1970:** *Social Science Research for National Unity: A Confidential Report to the Government of Malaysia (1970),* Ford Foundation
- **31 Ogos 1970 Rukun Negara**
- **1971 Dasar Ekonomi Baru (DEB)**
- **01/07/1972-24/07/1974** Kementerian Perpaduan Negara

1974-2020 (46 tahun) kefahaman awal terus mengisi segala usaha PERPADUAN.

"Keadaan Stable Tension" – tegang tapi stabil

PERPADUAN

Kefahaman awal

(43 Tahun)

1970 ⟷ 2013

Simplistik	bermaksud pengertian perpaduan, suatu hal yang kompleks, dipermudah dengan contoh fizikal. Misalnya, kalau lebih kerap kita duduk rapat dan makan bersama dalam sebarang jamuan semakin erat perpaduan
Mekanistik	bermaksud kandungan perpaduan dibayangkan mempunyai beberapa komponen yang berkait dan tersambung antara satu sama lain, semua boleh bergerak serentak seperti sebuah mesin. Contohnya, Sekolah Wawasan ialah sekolah rendah (kebangsaan dan vernakular) yang berkonsep belajar bersama-sama dalam satu kawasan dikongsikan secara fizikal oleh semua kaum yang dihubungkan oleh sebuah jambatan fizikal (link-way).
Literal	bermaksud disebabkan kata akar perpaduan ialah 'padu' seperti sebuah batu bata padat dan padu, maka dipersepsikan bahawa akhirnya apabila tercapai perpaduan pun mesti padu atau solid sifatnya. Sehingga kini ramai yang menganggap perpaduan belum wujud kerana ia masih longgar dan belum padat serta padu. Lalu, semua mengeluh kemudiannya.

Dari Kefahaman Awal ke Kefahaman Terkini

- Perubahan asas daripada ‘perpaduan kefahaman awal’ dan ‘perpaduan kefahaman terkini’

1970 ← (43 Tahun) → 2013	2013 ← (7 Tahun) → Terkini
Perpaduan (Kefahaman Awal)	**Perpaduan** (Kefahaman Terkini)
Simplistik · Mekanistik · Literal	Perpaduan (diidamkan) · Kesepaduan (dicapai) · Penyatupaduan (diusahakan)
Fokus awal mewujudkan tindakan segera untuk mengekalkan kestabilan politik, keselamatan dan keharmonian	Fokus terkini untuk menzahirkan perpaduan yang mempunyai matlamat, pencapaian dan pelan tindakan terancang
RUKUN NEGARA MENDUKUNG PERPADUAN (Perpaduan a single concept)	RUKUN NEGARA MENDUKUNG SERENTAK PERPADUAN, KESEPADUAN & PENYATUPADUAN (Perpaduan a tri-concept)

PERPADUAN
Kefahaman terkini

Penubuhan MKPN pada 2013. Penggerak kefahaman terkini.

Pengenalan tiga kata keramat: PERPADUAN (diidamkan), KESEPADUAN (dicapai) dan PENYATUPADUAN (diusaha).

Tiga kata keramat juga tiga konsep yang membentuk kefahaman asas dalam:

- Pelan Perpaduan, Kesepaduan dan Penyatupaduan Malaysia 2015
- Indeks Perpaduan Nasional 2018 (IPNas)
- Pelan Tindakan Perpaduan Negara 2020

Penemuan utama: Perpaduan ada dua wajah iaitu detik perpaduan dan detik perbezaan. Maka perpaduan ideal terus diidamkan. Penjelmaan perpaduan terkini adalah KESEPADUAN.

KESEPADUAN
Kefahaman terkini

Perpaduan ada dua wajah iaitu detik perpaduan dan detik perbezaan. Maka perpaduan ideal terus diidamkan. Penjelmaan perpaduan terkini adalah KESEPADUAN.

KESEPADUAN ialah keadaan aman (keselamatan), stabil (politik), makmur (ekonomi) dan sejahtera (kesihatan) kerana rakyat:

- **bersetuju untuk bersetuju**
- **bersetuju untuk tidak bersetuju**

Ruang untuk tidak bersetuju menyebabkan penyelesaian beberapa masalah utama tertangguh dan dipertikaikan. Keadaan ini terjelma dalam bentuk DEFISIT SOSIAL.

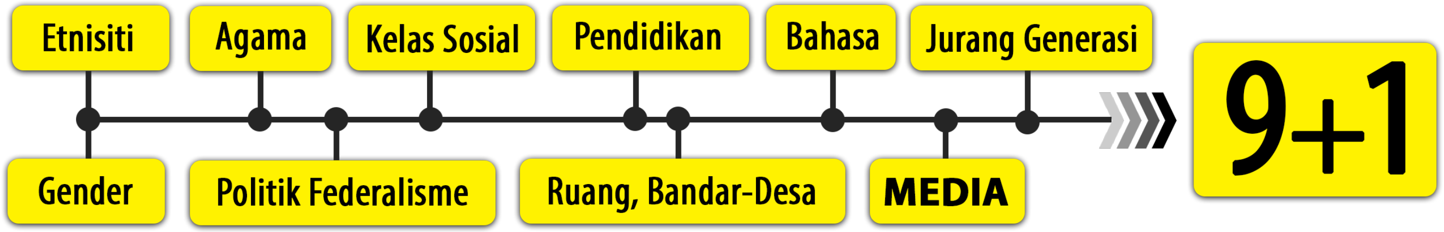

DEFISIT SOSIAL

Elemen-elemen yang perlu dirungkai dan mencari penyelesaian dari masa ke semasa untuk meningkatkan tahap kesepaduan sosial

Etnisiti	Contoh: 13 Mei 1969 dan impaknya
Agama	Contoh: Kes Penggunaan Kalimah ALLAH
Kelas Sosial	Contoh: B40, Kelas Menengah, Kelas Atasan
Pendidikan	Contoh: Sekolah Malaysia, sekolah satu aliran
Bahasa	Contoh: kerakyatan dan penguasaan Bahasa Melayu
Jurang Generasi	Contoh: Gen X vs Gen Y dan Gen Z
Gender	Contoh: Isu LGBT
Politik Federal	Contoh: Perlembagaan Malaysia
Ruang, Bandar Desa	Contoh: Ruang fizikal dan ruang sosial
Media	Contoh: Fake News, Scam

PENYATUPADUAN

Kefahaman terkini

Pengurusan Defisit Sosial adalah asas kepada PENYATUPADUAN.

Pelaksanaan usaha PENYATUPADUAN memerlukan pembinaan TAPAK INTEGRASI untuk setiap DEFISIT SOSIAL dan pelbagai isu yang terkandung dalamnya.

TAPAK INTEGRASI ialah suatu ruang abstrak dan fizikal yang menemukan pelbagai pihak berkepentingan bersama mencari penyelesaian.

Formula membina dan perlaksanaan TAPAK INTEGRASI ialah TAWAR-MENAWAR (Bargaining), PERUNDINGAN (Negotiation) DAN MEDIASI (Mediation).

Contoh ikonik TAPAK INTEGRASI: Perlembagaan Persekutuan.

RUKUN NEGARA

SELALU DILUPAKAN

MUKADIMAH (PREAMBLE)

Bahawasanya Negara kita, Malaysia mendukung CITA-CITA hendak:

mencapai **perpaduan** yang lebih erat di kalangan seluruh masyarakatnya;

memelihara satu cara hidup **demokratik**;

mencipta satu masyarakat adil di mana kemakmuran Negara akan dapat dinikmati bersama secara **adil dan saksama**;

menjamin **satu cara liberal** terhadap tradisi-tradisi kebudayaannya yang kaya dan berbagai corak; dan

membina satu **masyarakat progresif** yang akan menggunakan sains dan teknologi moden.

INI SAHAJA DI BACA

Maka kami, rakyat Malaysia, berikrar akan menumpukan seluruh tenaga dan usaha kami untuk mencapai cita-cita tersebut berdasarkan atas prinsip-prinsip yang berikut:

PRINSIP (THE PRINCIPLES)

Kepercayaan Kepada Tuhan
Kesetiaan Kepada Raja Dan Negara
Keluhuran Perlembagaan
Kedaulatan Undang-undang
Kesopanan Dan Kesusilaan

CONTOH

WEBINAR
KEMERDEKAAN
MERDEKA@MUZIUM 2021
Muzium Kita Tamadun Kita

PELAN TINDAKAN PERPADUAN NEGARA (PTPN)

RUKUN NEGARA kepada TERAS STRATEGIK PTPN 2021-2025

MUKADIMAH (PREAMBLE)

Bahawasanya Negara kita, Malaysia mendukung **cita-cita** hendak:

mencapai **perpaduan** yang lebih erat di kalangan seluruh masyarakatnya;

memelihara satu cara hidup **demokratik**;

mencipta satu masyarakat adil di mana kemakmuran Negara akan dapat dinikmati bersama secara **adil dan saksama**;

menjamin **satu cara liberal** terhadap tradisi-tradisi kebudayaannya yang kaya dan berbagai corak; dan

membina satu **masyarakat progresif** yang akan menggunakan sains dan teknologi moden.

TERAS STRATEGIK PTPN 2021-2025

- **TS1** Membangunkan **perpaduan** kefahaman baharu
- **TS2** Memelihara sistem demokrasi **Raja Berperlembagaan**
- **TS3** Agihan sosio-ekonomi yang **adil dan saksama** untuk kemakmuran rakyat dan negara
- **TS4** Menjamin **keterbukaan** terhadap tradisi kebudayaan berbeza dan rencam dipertahankan
- **TS5** Membina **masyarakat progresif** melalui sains dan teknologi

KERANGKA PERPADUAN KESEPADUAN PENYATUPADUAN KPN

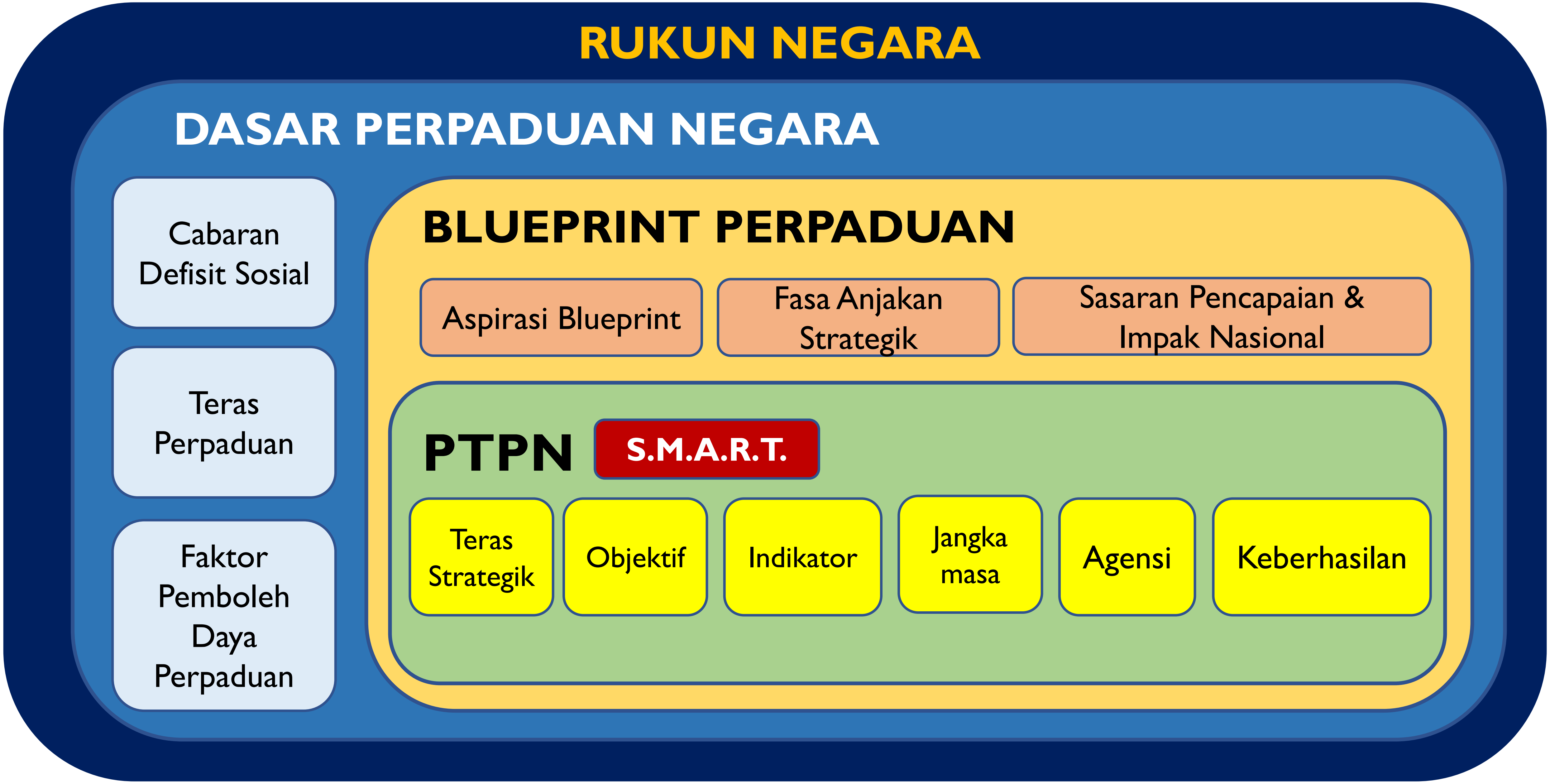

DOKUMEN DIHASILKAN OLEH KPN

1. 15 Feb 2020: Dasar Perpaduan Negara dilancar oleh PM
2. 15 Feb 2020: Blueprint Perpaduan Negara 2021-2025
3. Mei 2020: PTPN 2021-2025

PERPADUAN TERANCANG
PELAN TINDAKAN PERPADUAN NEGARA 2021-2025

RUKUN NEGARA

TERAS STRATEGIK
PELAN TINDAKAN PERPADUAN NEGARA 2021-2025

TS1
Membangunkan **perpaduan** berasaskan kefahaman baharu

TS2
Memelihara sistem demokrasi **Raja Berperlembagaan**

TS3
Agihan sosio-ekonomi yang **adil dan saksama** untuk kemakmuran rakyat dan negara

TS4
Menjamin **keterbukaan** terhadap tradisi kebudayaan berbeza dan rencam dipertahankan

TS5
Membina **masyarakat progresif** melalui sains dan teknologi

Strategi	Program/Tindakan	Indikator	Tempoh Laksana	Agensi Pelaksana	Keberhasilan

Rukun Negara dan Kefahaman Terkini Perpaduan Menjadi Teras Perpaduan

- Perpaduan kefahaman awal masih tersemat dipemikiran kita semenjak 1970
- Rukun Negara kefahaman awal yang melupakan **CITA-CITA PERPADUAN** hanya **menghafal IKRAR** diamalkan semenjak 1970
- Semenjak tertubuhnya Kembali Kementerian Perpaduan Negara pada Mac 2020, perubahan telah berlaku:
  - Perpaduan kefahaman terkini diperkenalkan
  - Rukun Negara kefahaman sepenuhnya dihidupkan kembali
- Paduan kedua pembaharuan kefahaman terkini menjadi asas sebenar PENYATUAN MASYARAKAT yang kita idamkan